

Datum: 2024-04-15

Mottagande remissinstans:
Landsbygd- och infrastrukturdepartementet

Remissvar från Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö

Remissvar på Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen 2026 - 2037

Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö ställer sig bakom Storsthlm's gemensamma yttrande. Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö har valt att även skicka in ett eget yttrande, i syfte att lyfta fram några särskilt viktiga synpunkter på inriktningsunderlaget.

Inom nuvarande ram konstateras i inriktningsunderlaget att det inte är möjligt att inrymma resurser för att upprätthålla infrastrukturens funktionalitet, återta visst eftersatt underhåll samt genomföra investeringarna i den nuvarande planen i avsedd takt.

Inriktningsunderlaget beskriver vidare att obundna investeringar och vidmakthållande av väg, medel till länsplaner samt trimnings- och miljöåtgärder med mera påverkas av ramens storlek. Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö förutsätter genomförande av bundna objekt, men ser en överhängande risk med att skjuta nödvändiga investeringar och underhåll på framtiden med ökade kostnader med negativa konsekvenser såsom ökade kostnader och stagnation i utvecklingen av storstadsregion Stockholm och Värmdö kommun. Om Stockholmsregionen ska kunna fortsätta vara tillväxtmotor för landet så behövs också stora satsningar fortsatt genomföras. Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö anser det nödvändigt med en utökad ram.

Dock noterar Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö Trafikverkets synpunkter om behovet av bättre lönsamhetsanalyser innan projekt namnges i den Nationella Infrastrukturplaner och uppmuntrar myndigheten att utforma en modell med tydligare prioriteringskriterier för nytta och kostnader för namngivna objekt i den nationella planen.

Ett grundläggande kriterium är principen om att varje generation ska bära sina egna kostnader som borde vara fullt rimlig och tillämpas redan i aktuellt förslag till Nationell Infrastrukturplan. Med detta bejakar Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö

Trafikverkets fortsatta synpunkter om att beslutade projekt i nuvarande plan övertecknar framtida planperiod trots att flera av dem är olönsamma. Den finansiella överteckningen bidrar i sin tur till ett minskat handlingsutrymme för framtida beslutsfattare. Planen binder upp Riksdagen in på 2040-talet vilket medför att några förändringar av infrastrukturinriktningen inte kan genomföras de närmaste 20 åren.

I inriktningsunderlaget konstaterar Trafikverket att de åtta största investeringsprojekten uppgår sammanlagd till 110 miljarder kronor under planperioden och ytterligare 100 miljarder kronor efter planperiodens slut. Det kan jämföras med övriga namngivna investeringar ca 60 st som sammanlagd kostar drygt 30 miljarder kronor. Myndigheten och professionen har sagt sitt och väldigt tydligt. Nu gäller det för Regeringen att våga prioritera om.

Vidare redogör Trafikverket att 85 obundna projekt uppgår till 164 miljarder kronor vilka i princip kan omprövas. En översyn och eventuell omprövning av projekten skulle kunna ge utrymme till mer angelägna och lönsamma investeringar eller ännu mer satsningar på det eftersatta underhållet. Utrymmet skulle även kunna användas till upprustning av viktig infrastruktur utifrån försvarssynpunkt.

Med ovanstående som utgångspunkt framhåller Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö även vikten av återupprättandet av den tidigare transportpolitiska principen om samhällsekonomisk lönsamhet där objekten i högre utsträckning ska ha en positiv nettonuvärdeskvot (NNK). Eftersträvansvärt bör vara 2010-2022 års Infrastrukturplan som hade en NNK på +1,0 och gav 2,0 kronor per investerad krona.

Värmdö kommun har en stor andel statlig väg och är beroende av dessa investeringsmedel för att kunna utveckla transportinfrastrukturen, öka framkomligheten och trafiksäkerheten.

Kollektivtrafikens framkomlighet i tvär- och radiella relationer, lokalt och regionalt, måste kunna säkerställas och där är Trafikverket en viktig part i den samordning som ofta är helt nödvändig. Inför kommande planering behöver Stockholmsregionens transportsystem och dess betydelse för internationell, nationell och regional tillgänglighet stärkas.

Stora delar av det nuvarande transportsystemet belastas till kapacitetstaket och har en stor störningskänslighet. Ett prioriterat område för regionen är att utveckla och bygga fler tvärförbindelser som binder samman länets olika delar bättre och effektivare än idag. För Värmdö kommun är Östlig förbindelse en mycket viktig och angelägen tvärförbindelse som har en helt avgörande betydelse för ökad robusthet och framkomlighet i Stockholms län, men även på nationell nivå.

Genom att binda samman Norra länken och Södra länken skapas en komplett och robust ringled runt hela Stockholm, vilket gör att trafiken kan flyta smidigare och med mindre köer samt att innerstaden avlastas.

En komplett ringled har även en strategisk betydelse även för landets totalförsvaret och förebygga sårbarhet vid händelse av kris och krig. Broar som förbinder Värmdö och dess grannkommuner med regionen kan förstöras och är sårbart. Byggandet av tunnlar som Östlig förbindelse, är ett robust komplement till övrig infrastruktur. Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö anser därför att projekteringen av Östlig förbindelse snarast bör återupptas och i samband med återstarten även göra en översiktlig analys kring möjligheterna för en inkludering av östlig kollektivtrafiklänk. Allra minst behöver Trafikverket genomföra en sårbarhetsanalys för huvudstaden för säkrad redundans, evakueringsmöjligheter och transportvägar vid händelse av kris och krig.

Värmdö kommun är en av landets snabbast växande kommuner. Kommunen tar sitt ansvar för bostadsförsörjningen i regionen genom att bygga nya bostäder. Kommunen vill fortsätta att utvecklas med nya bostäder och ökad inflyttning, men det kräver i sin tur att statliga satsningar görs för en mer robust och utbyggd statlig infrastruktur till denna del av regionen.

Värmdö kommun har även ett försvarsstrategiskt läge kopplat till skärgården i regionen, vilket också kräver en förbättrad infrastruktur för Försvarsmaktens ökade närvaro och aktiviteter.

Enligt Trafikverket sker drygt tre fjärdedelar av det inrikes personresande (räknat i personkilometer) med bil och drygt en tiondel med regional kollektivtrafik, varav drygt hälften med buss. Ungefär fyra procent sker med fjärrtåg, omkring tre procent med flyg, två procent till fots och en procent med cykel. Trafikverket gör också gällande att huvuddelen av inrikesresandet består av olika typer av fritidsresor utanför tätorter, till exempel inköp, service, besök och fritidsaktiviteter. Det är goda argument för en tydlig prioritering för vidmakthållandet av befintliga vägar. Det är också goda argument för Värmdö kommun som är en attraktiv besöksdestination i regionen och för stora delar av landet med sin kust och skärgård.

Under sommarhalvåret fördubblas antalet boende i kommunen. Dagens infrastruktur är inte dimensionerad för det ökade besöksstrycket och det skapas långa köer vid högtrafik. Satsningar måste göras på infrastrukturen både på land ut till replipunkterna men även på vatten för en effektiv och pålitlig kollektivtrafik i skärgården.

Vad gäller godstransporter sker majoriteten av de inrikestransporterna med tunga lastbilar. Det mesta av godset som transporteras inrikes med lastbil transporteras inom samma kommun eller mellan kommuner i samma län (74 procent, 2022). Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö anser att det motiverar att stärkt finansiering av länsplanerna är både viktig och enligt Trafikverket mycket lönsam.

Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö anser att statlig infrastruktur inte ska finansieras med infrastrukturavgifter. Det är statens ansvar att säkerställa att det finns

andra finansieringsmedel för statlig infrastruktur än infrastrukturavgifter. Därför anser Moderaterna och Kristdemokraterna i Värmdö att Skurubrons hela kostnad måste ingå i den nationella planen och att det pågående avgiftsuttaget stoppas.